آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین
اورقانی
نمره ۳۷ (۳۲۶) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله
اداره اولونور
اداره‌سی محلی ستارخان خیابانی
مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۵ شنبه ۲۵ مهر ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایلیك	۱۲۰ ریال
٦	آیلیغی	٦٥ «
۳	«	۳۵ «
۱	«	۱۲ «

دوشنبه گونی مهر آیینین ۲۲ سنده آخشام ساعت ٥ یاریمدا آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین تبریز شهر کمیته‌سینین دعوتی اوزره تبریز شهر فرقه تشکیلاتینین

فرقه‌مسئوللاری، حوزه صدرلری، تحویلدارلاری، کاتبلری، فعال‌فرقه

عضولرینین شرکتی ایله دولت تیاتروسی سالوندا تشکیل اولونوش کنفرانس‌دا

آقای پیشه‌ورینین ایتدیگی نطقین خلاصه‌سی

مرکزی حکومت ایله موافقت‌نامه میزین تکمیلی قورتاردیغی بیر وقتده انتخابات اطرافیندا دانیشماق لازمدیر. مجلس شورای ملی‌نین ۱۵ نجی انتخابات دوره‌سی آذربایجان خلقی ایچون بیر سیاسی مسئله‌نین حلی دوریدیر. بو دوره‌ده اگر بیز انتخابات قانونی‌نی مراعات ایدیب، خلقیمیزین ایسته‌دیگی نماینده‌لری انتخاب ایتسه‌ك ـ آزادلیغیمیزین حفظ ایدیلمه‌سی ایچون بیوك بیرقدم گوتورمیش اولاریق.

آذربایجان خلقی‌نین و ملی ـ نهضتیمیزین دشمنلری عین زماندا ایران آزادلیغی و استقلالینین دشمن‌لری‌دیرلر. اونلار آذربایجان خلقینین آزادلیغی‌نی ایران آزادلیغینین ضامنی و اجراچیسی گوردیکلری ایچون اوندان قورخورلار. او دور که، بیزیم مبارزه میزین هر بیر مرحله‌سینده معین قیافه‌لرده ظاهر اولوب تهمت و لکه ووروماقدان چکینمیرلر ۱۵ نجی مجلس انتخاباتی دوره‌سینده ده بونلار حرکه‌گلیب، آذربایجاندا انتخاباتین ضدینه هووسالیب افترا و یالانلار یایا بیلرلر.

بیز چالیشاجاییق که ایندیه قدر موجود اولان یاپلیش انتخابات قانونی‌نی اولدیغی کیمی اخلال ایتمه‌دن اجراء ایتمه‌ك، تا بو یولیله آزادلیق دشمنلرینین بهانه و سوزلرینین قاباغی آلینسین بیز چالیشاجاییق، هامویا امکان ویریلسین که انتخاباتدا شرکت ایله‌سینلر و انتخابات کاملا آزاد صورتده انجام تاپسین بیزنشان ویره‌جه‌ییك که، آذربایجاندا انتخابات زور، تهدید و پول و گوج ایله اولمایب، بلکه خلق آزاد صورتده اطمینان ایتدیگی آداملاری انتخاب ایده‌جکدیر. بئله لیکله بیز گوستره‌جه‌ییك که بیزده بیوك بیر اتحاد وار بو بیزیم ایچون بیوك امتحاندیر.

بیز اوزوموزی امتحان ایده‌جه‌ییك انتخاباتی موفقیتله باشا چاتدیرماق ایچون بوتون تشکیلاتلاریمیز بویوك و جدی تبلیغاتا باشلامالیدیر. انتخابات مفرح اولدیغی ایچون ممکندیر تقلبلر اولسون، اما گرك بیلك که آداملار جور به جور دیر، بعضی‌سی قورخودان اوغرولیق ایتمز بعضی لری ده دینی نظردن اوغرولیقدان چکینیر. بویوك عده‌ده توز وجدانی مقابلینده اوتانیب اوغرولیق و تقلب ایتمز. انتخاباتدا هر بیر آذربایجانلی گرك آزادلیغیمیزین حفظی ایچون اوزونی وجدانا مسئول بیلسین.

انتخاباتدا بیز گرك تهدیدلردن قورخماییق و تاثیر آلتیندا واقع اولماییق. تاپدیغیمیز ـ بیلدیکیمیز آزادلیغیمیز و ملتیمیزه علاقه‌مند اولان آداملارا رای ویره‌ك. خلق ایچریسینده حرمتی اولمایان اونا خدمت گوسترمه‌ییب زور و اوغرولیق‌یولیله حاکمیت باشینا کئچن‌لر بیلمه‌لیدیرلر که اونلارین خلق ایچریسینده حرمت و نفوذی اولمادان خلق سوزلرینه باخماز و وضع ایتدیکلری قانونلارا تابع اولماز. بو انتخابات گرك کئچن انتخاباتلار دان چوخ چوخ فرقلی اولسین کندلیلری قویون سوروسی کیمی دسته دسته صندوق آیاغینا کتیریب رای آلماغا یول ویریلمیه‌جك.

یانشی یادیمدادیر، ۱٤ نجی مجلس انتخاباتیندا گونتی محالینین علی شاه کندلیلرینی ابوالحسن ثقة‌ـ الاسلامین آداملاری قاباقدا کدخدا و اطرافدا کندین قول چوماقلاری کندلیلری محاصره ایتدیکلری حالدا صندوق یانینا گتیریب زور ایله رای سالدیر یردیلار. بیز بئله بیر ایشلره یول ویرمیه‌جه‌ییك بلکه انتخابات کاملا آزاد صورتده عملی اولاجاق فرقه تشکیلاتلاریمیز شهرلرده و کندلرده تبلیغاتلارینی قوتلندیریب کاندیدلریمیزی خلقه معرفیلیك ایدیب و اونلارین نتیجه آدام اولدیغینی هامویا بیلدیره‌جکدیر. بئله لیکله خلق رای ویردیگی آدامی تانیاجاق و ایسته‌دیگی آداما رای ویره‌جکدیر.

۱٤ نجی مجلس انتخاباتیندا چوخ چتینلیکلرله بیرلیکده تبلیغات وسیله‌لرینین آزلیغینا مرتجعلر طرفیندن علیه‌میزه اولان فشار و تسوره‌دیغی مانعه‌لره باخمایاراق تبلیغات یولیله خلق بیزه ۱٦ مین رای ویرمیشدی یولداشلاریمیز دان آقای بی‌ریا و چشم‌آذر ـ هاشم‌نیاء شاهین، اکبر ـ زاده‌مری، بادکان و باشقالاری چوخ ساده لیکله کاندیدلاریمیزی خلقه معرفیلیك ایدیب دیر دیلر، بیزیم کاندیدلاریمیز بئله بیر آداملاردیرلار ـ ملتیمیز و آزادلیق ایچون بو ایشلری گورمه‌جکلر. خلق کاندیدلاری تانییب و سوروا رای ویریردی. بوبئله او دوره‌ده تهك شالالاق پول گوجی ایله ایشله‌ینلرین راثی بیزیم‌رایلاریمیزه چاتمادی، اوووقت آذربایجانین هامو نقطه لرینده خلقین تاپدیغی کاندیدی ارتجاعی ۱٤ نجی مجلس رد ایدیب زور، پول، تهدید یولیله وکیل چیخانلاری و آذربایجان خلقینین

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

فرقه عضولری طرفیندن

تقدیره لایق اولان بیر اقدام

۱ـ آقای دکتر مهناش تبریز شهر قومیته‌سینین عضوی و آقای حسین فروغ تبریز فرقه تشکیلاتینین کارمندی فرقه ایوینین معامله سیندن آلدیقلاری حق‌ـ الزحمه بابتیندن ۳۰ـ۷۷۳٦۸ ریال همان ایوین خریدی حسابینا اعانه ویرمیشلر.

تبریز شهر کمیته‌سی‌نین صدری آقای بادکوبه‌چی تبریز شهر کمیته‌سی‌نین صدر معاونی آقای ولائی و شهر کمیته‌سی‌نین تشکیلات مدیری آقای جعفر اخگری ۳۰ مین تومن تعهد ایتمیشلر که اون گون اورتاسیندا مرکزی کمیته‌یه فرقه نین ینی ایو خریدی بابیندن اعانه ویره‌جکلر.

دوشنبه گونی دولت تیاتروسیندا

آقای ولائی‌نین سویلدیگی نطق

حرمتلی آقالار، فرقه‌میز، ایندیه کیمی اوز انتظامی و عظمتی نقطه ایراندا بلکه بوتون دنیایه گوستردی خلقیمیزده اوز علاقه لرینی فرقه‌یه نسبت گوستردیلر آرتیق ایندی فرقه‌میز ایکنجی قدم گوتورماقدادیر.

فرقه‌میز هر بیر ایشده دوزگون خط حرکت گوتوردیگی کیمی بو قدمی‌ده دوزگون گوتوره جکدیر.

ایندی بیزیم قاباغیمیز دا ایکی بویوك مسئله دورور بیریسی بوقدا مسئله‌سی اوبیریسی‌ده انتخابات مسئله‌سی‌دیر که آذربایجان خلقینین حیات مسائلی بو ایشلره باغلی‌دیر.

بوقدا مسئله‌سی‌ایله بعضی مرتجع مالك‌لریمیزه شکست ویرمك ایسته‌ییر‌دیلر لاکن فرقه‌میز بوقدا مسئله سینین نگرانچیلیغی آرادان قالدیردی ایندی بوقدا مسئله‌سیندن هیچ جوره نگران‌چیلیق یوخدور.

ایندی انتخابات مسئله‌سینده بیزیم هیچ‌جوره نگرانچیلیغیمیز اولمیاجاقدیر چونکه بیزیم تشکیلاتیمیز اساس پایه اوسته‌دیر، بیز هیچ‌وقت گوج ایله انتخابات ایتمیه‌جه‌ییك.

سونرا آقای ولائی شهر کمیته‌سی طرفیندن آقای پیشه‌وریه قول ویردی که فرقه‌نین ویردیگی کاندیدلاریه فرقه عضولری رای ویره‌جاقلار. تا اینکه مجلسده نقطه آذربایجانین آلدیغی آزادلیغی قانونی‌شکله سالسینلار بلکه بو آزادلیغی و دموکراسینی بوتون ایراندا برپا ایتسینلر.

یاشاسین پولاددان محکم آذربایجان دموقرات فرقه‌سی و خلقیمیزین حرمتلی رهبری آقای پیشه‌وری

صلح قونفرانسینین قورتولماسی

دونن آخشام ساعت ٥ تبریز وقتیله صلح کنفرانسی اوز ایشلرینی قورتاریب و بوزمان مسیو بیدو کنفرانسین قورتارماسینی بیلدیرمیشدیر، ۲۱ دولتین ۱٥۰۰ نفر نماینده‌سی آمریکایا گئتمك حاضرلاشمشلار تا بیرلشمیش مللر تشکیلاتینین عمومی جلسه‌سینده حاضر اولسونلار آمریکایا گئده‌ین نماینده‌لر اوز مملکتلرینه قاییداجاقلار.

رضا آذری

-۲-

آذربایجانجا دوزگون یازماق ایچون

ساده قاعده‌لر

(۹) دەنەدە سسلی حروفاتیمز بونلاردیر:
آ، او، ای، او، ای، او،
او، اه (ه)، ا، اه
بو (۹) سسلی حروفاتیمزدا ایکی نوع‌دیر، (٤) دەنەسی قالین سسلی و (٥) دەنەسی ده نازیك سسلی‌دیرلر.
(٤) دەنە قالین سسلی بونلاردیرلار:
۱ـ (آ)، مثلا، (آت، آل، آلما)
۲ـ (او) مثال: (اوت، اولماق)
۳ـ (ای) مثال: (آیلیق ـ قیز ـ قیزیل ـ)
٤ـ (او) مثال: (اوتانماق ـ دورماق)
(٥) دەنەدە اینجه‌سسلی حروفات بونلاردیر:
۱ ـ (ای) مثال: (ایل، دیل)
۲ـ (او) مثال: (توز، اولکه، گؤزمك)
۳ـ (او) مثال: (بوتون ـ توتون ـ اوچ)
٤ـ اه (ه) مثال: (ال ـ اتك ـ حیات)
٥ (ا) مثال: (ایتك ـ گیتك ـ ایو)
سسلی حروفاته عرب‌لر (حرکه) دیرلر یئنی کلمه‌لری چاتلاندیرانت حرکه گتیرمز. عرب الفباسیندا حرکه‌لر ایچون هیچ بیر شکیل یوخدور. بونا گوره بیزیمده حروفاتیمز عرب‌لردن اقتباس ایدیلدیگیندن‌سسلی حرفلریمیز بعضا کلمه لرین ایچیده گیزلەنیب گورونمه‌ییرلر، اما ممکن اولدیغی‌قدر (آ) (و) (ی) حرف ـ

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

باکی رادیوسیندان

پاریس صلح قونفرانسی ئوزایشینی قورتاردی

اوقتیابرین ۱٥ ـ ینده صونث اجلاس اولموشدور، کئچن هفته عرضینده ایتالیا ایله صلح مقاوله‌سی مذاکره ایدیلمیشدیر صونرا رومنیا، بلغارستان، مجارستان و فنلاند ایچون مقاوله لرین لایحه لرینه باخیلمیشدیر. وزیرلر شوراسیندا راضیلاشدیریلمیش مقاوله‌لرین اساس قسمتی، او جمله‌دن سوویت اتفاقیناچانان تضمیناتی قونفرانسین پلنومی قبول ایتمیشدیر، لاکن انگلیس آمریکا اکثریتی

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

استونیك‌شهرینده

یونان سربازلاری حکومت باشچیلارینین دستوریله استونیك‌شهرینده ملی نجات جبهه‌سینین مرکزی کمیته‌سی هابئله ا.آ.م فرقه‌سی کمیته سینی باقلاییب شهر بوفرقه‌لرین عضولرینی توتمشلار اونا دا باخمایاراق سربازلار اونلارین یاخین آداملاریندان توتوب حبسه سالمشلار. ایندی ۲۰۰ نفره قدر توقیف اولوب و یونان جزیره‌لرینه گوندریله‌جکلر

محاربه جانیلرینین اعدامی

بین‌المللی نورمبرك محکمه سینده متهم اولان ۱۱ نازی باشچیسی بو گون سحر دار دان آسیلمشلار. ۱۱ آی دوام ایدن نورمبرك محکمه‌سی بونلاری تولوم جزاسینا محکوم ایتمیشدیر. متفقلر کنسولی بونلارین ایتدیگی عفو تقاضاسنی رد ایتمیشدیر. داردان آسیلانلار بونلاردیر: هیتلرین معاونی هرمان گورینگ خارجی ایشلر وزیری ریبن تروپ، کتایو رئیسی معاونی ویلهلم فریك ـ ترانك ـ روزنبرك ـ فریت زاوکل ـ زاییس اینك وارت ـ شترای خیث کایتل ـ یودل.

یئنی عصر مجله‌سیندن

ع. مجیدکاری

لئون بلوم و همدستلرینین سیاسی شکستی

فرانسه سوسیالیست حزبی۱۹٤٥ نجی ایل اوقتیابر انتخاباتی و هیجین ۱۹٤٦ نجی ایل ژوئن سچکیلرینده بویوك شکست لر تاپدیقدان سونرا او فرقه نین داخلینده عمیق بیر تشقیه حرکتی باشلانمیشدیر.
بولون اثرینده سون زمانلاردا

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

یونانستاندا

یاخین گونلرده یونان سربازلاری ٦ نوبت آلبانیانین‌سرحدی گوزه‌تچیلرینه حمله ایتمك ووروشماغا حاضرلاشمشلار. یونانیدا اولان راداث کیمی یاخینلیقدا یونان سربازلاری سرحدی علامتی آرادان گوتوروب ٤٠ متر اوزاقلیقدا یئره تاخمیشلار اونلار بو وقت‌ده آلبانی سربازلاریناآتش آچمیشلار.

لئون بلوم و همدستلرینین سیاسی شکستی

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

فرانسه سوسیالیست حزبی نین کنگره‌سی پاریسده تشکیل تاپیبدی. خصوصیله ۲ ژوئن سچکیلرینده سوسیالیست حزبینین شکستیگی اولدقجا بویوک اولمشدر بو سچکیده اوقتایر انتخاباتنا نسبت سوسیالیست حزبی یاریم ملیون رایلرینی الدن ویرمیشدر. البته بو مسئله حزبده تاثیرسیز اولا بیلمزدی.

عضولرین بیر چوخی خصوصیله کارگرلر فرقه‌نین حرکت خطنی تنقید ایتمکه باشلامشلار بئله ایکله چوخ تعرضلی بیر مخالف جریان حزب داخلینده وجوده گلمیشدر.

اطراف تشکیلاتلارین اوچ قسمتدن ایکیسی قونقره تشکیل تاپان گون اجرائیه قومیته‌سینین سیاستیله مخالف اولدقلارینی بیلدیرمیشلر.

بئله لیکله قونقره‌نین بیرنجی جلسه‌لریندن سوسیالیست حزبی‌نین اجرائیه قومیته‌سی و هاموداندا قاباق اونون لیدری لئون بلومن کامل شکستی ظاهر اولمشدر. اوندان اوتری که ایللردن بری لئون بلوم فرانسه و همچنین باشقا یئرلرین سوسیالیستلری نین داخلی و خارجی سیاستلرینین الهامچیسی ایدی.

لئون بلوم «پوپولیست» دا کارگر حزبی قونقره‌سینه قوناق اولدیقی موقعده چوخ جدی صورتده «بوین یئ» خارجی سیاستیندن مدافعه ایتمیشدر حالبو که حتی کارگرلرین آراسندا بیر چوخی بو سیاستله جدی صورتده مخالف درلر. لئون بلوم سون زمانلاردا آمریکایا مسافرت ایتدیکدن سونرا واشنگتن ایله یاخین رابطه ساخلامیشدر.

فرانسه نین ارتجاعی دائره لری و اونلاردان حمایت ایدن لندن و واشنگتن حامیچیلرینین بلومدان ایتمه‌یکلری پشتیبانلیق اونون ایچون گنیش فعالیت میدانی آچمشدی بو حمایتین سایه‌سینده ایدی که ۲ ژوئن سچکیلرینده پیش بینی لیک اولونوردی که او باش وزیر اولاجاقدر. عین زماندا بلوی «ینی سوسیالیست بین‌المللی» نین گله‌جک لیدری گوستریردیلر.

لاکن لئون بلومین مرتجعلرله بیرلشمه‌سی و اونون داخلی سیاستی فرانسه‌ده سوسیالیست حزبی نین موقعیتینی اولدقجا ضعیف لشدیرمشدر.

همچنین لئون بلومین خارجی سیاستی یعنی انگلیس — آمریکا بلوکنا علاقه‌دار اولماسی دا فرقه ایچریسینده طرفدار قازانا بیلمه‌مشدر قونقره ۳ دن ۲ اکثریتی ایله اجرائیه قومیته‌سی گزارشینی رد ایتمیش آیری جور دیه‌ک قومیته‌یه اعتماد رأیی ویرمکدن بویون قاچیرمشدر.

لئون بلومین تشویق و یاغلاماقلارینا باخمیاراق همچنین بلوم اوزی «پوپولر» (فرانسه سوسیالیست حزبی نین مرکزی ارقانی) نین ۳۰ ایل تمام مدیریت وظیفه‌سنی اشغال ایتدیکی حالدا قونقره روزنامه‌نین سیاسی حرکت خطنی محکوم ایتمیشدر.

قونقره‌نین بو تصمیم و قرارلاری بلوم و یولداشلارینی شکسته دوغرو اوغراتمیشدر. بو موقعده بلومین احوالی خراب اولاراق دیمیشدر:

«هیچوقت ـ هیچوقت فرقه ایچینده قدر اعتماد ایتدیکی مدیر ارقانیسم لرینی بو جور مذمت و محکوم ایتمه‌میشدر.»

«آذربایجان» روزنامه‌سی هیئت تحریریه‌سی خلقیمیزی ملی اینجه صنعتیمیز و رساملاریمیزلا یاخیندان تانیش ایتمک ایچون رساملاریمیزین شرح حالی اینجه صنعت ساحه‌سینده گوردیکلری ایشلر و گوستردیکلری فعالیتلری اوخوجولاریمیزین نظرینه یئتیرمک مقصدیله بوگوندن اعتباراً آذربایجانین گورکملی رساملاری حقینده یازمالی قرارا آلمیشدر.

اودور که بیرنجی دفعه اولاراق قوجامان رسام آقای عرفانین حقینده یازیریق.

آذربایجانین گورکملی رساملاریندان

آقای عرفان

آذربایجانین استعدادلی رساملاریندان بیری آقای محمد علی عرفان‌دور. بو هنرلی نقاش ۱۳۱۹ قمری‌ده تبریز شهرینده آنادان اولوبدور.

نقاشلیقی کفر و حرام بیلن بیر خانواده‌ده ابتدائی دوره‌سی کئچیرمش و اوزونده آرتیق نقاشلیق ذوقی حس ایدن عرفان هرطرفدن بو اینجه صنعتی تکمیل ایتمکه مانع گوروردی. تصمیم دوتدی که اوز معلوماتین بوکسلتمک ایچون اوروپایه مسافرت ایدیب و اورادا استعدادلی اوستادلارین الی آلتندا بوصنعتی کامللشدیرمک مقصدیله ۱۳۳۲ نجی ایلده مخفیانه و اوزخانواده‌سیندن اجازه‌سیز تفلیسه مسافرت ایدیر و اورادا معروف اوستادلارین زیردستینده معلوماتین تکمیل ایدیب و ۱۳۳۵ ده اوز آتا یوردونا قاییدیر.

بو رسام کئچیشده آزدا اولسون تشویق و تقدیر گورمه‌مشدر. کئچن ایل بیرنجی دفعه اولاراق مدنیت ایوی رساملار سرگیسینده اشتراک ایدیب مدال و جایزه آلماغا موفق اولدی.

آذربایجان ملی بهزاد موزه‌سینده بو رسامین نئچه پارچه نفیس آثاریندان وار و محترم اهالی (تماشاچیلارین) نظر دقتین جلب ایدیر. «یوسف مجلسی» که اونون ظریف و مراقلی اولدوقی تماشاچی لری بویوک حظه نائل ایدیر. بو تابلو شرق اصولیله چکیلمیشدر که اوندا فن نظریله مخصوص اینجه‌لیک حس اولونور.

بو نقاشین موزه‌ده اولان داها نفیس آثاریندان نئچه پارچه میناتور و فرش نقشه‌لری و آنوارمل ایله چکیلمیش گوک مسجدین بناسی و قیمتلی کتاب جلدلریدر که موزه‌یه وارد اولانلار بو اثرلره مخصوص ذوقله تماشا ایدیرلر.

آقای عرفان قاباقگله‌جک سرگی ایچون حاضرلیق گورور و مدتدر که آذربایجانین آزادلیق قهرمانی ستارخانین تابلوسین یاراتماغا مشغولدور امیدوارییق که بوقبیل استعدادلی رساملار اوز صنعتی لیاقتلریله اولکه‌میزین افتخارین داهادا یوکسلده‌جک.

رسام نخجوانی

موسقوا شهرینده توپخانه علملری آقادمیاسینین آچیلیشی

سووت اتفاقی وزیرلر شوراسینین حکمی موجبنجه شوروی اولکه‌سینده توپخانه ایشلرینی گئنیشلندیرمک منظوریله موسقوا شهرینده توپخانه علملری آقادمیاسی آچیلیشدر عالملر و مهندسلر بورادا فعالیت ایده جکلر توپخانه آقادمیاسینین هیئتی ۲۰ نفردن تشکیل تاپاجاقدر.

دنیا بین‌الخلق قادینلار تشکیلاتی کاتبی‌نین نطقی

دنیا قادینلاری تشکیلاتین کاتبی موسقوادا تشکیلاتین عامله هیئتی جلسه‌سنده گئنیش بیر نطق سویله‌میش و دیمیشدر که من جنوبی آمریکا اولکه‌لرینه گئتمیشیم اورالاردا گوردیکلریم منده درین بیر تاثیر باغشلادی من شیچه آی ایرملی آرژانتین ـ اوروگوای ـ شیلی ـ برزیل ـ اولکه‌لرینی گوردوم بورالاردا چوخلی نظره چارپان مسئله‌لر واردور مثلا برزیل اولکه‌سینده شیلرین قیمتلری یوخاری اولوب قادینلار بوتون اوز حقلریندن محرومدورلر. مثلا سلحشته‌لیکی اورادا واردور حالبئله برزیلین تام اکثریتی تشکیل ویرمن سوادسیزلار سیاسی حقوقدان مالک دگللر.

اعلان

سووت مدنیت ایوی مدیریتی سووت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین عضولرینه و علاقه‌مند شخصلره بیلدیریر که مدنیت ایوینده «موسقوادا تیزیل میداندا بئش تربیه‌چیلرینین پارادی» موضوعندا بیر سرگی تشکیل ایدیلمیشدر. سرگی‌یه یکشنبه گونلریندن باشقا هر گون فوتوگرافیک صورتده و جمعه گونلری سحر ساعت ۱۰ دان ۱۲ یه قدر و آخشام ۴ دن ۶ یه قدر تماشا ایتمه‌اولار. تماشاچیلارا سرگی‌خصوصنده لازمی ایضاحات ویریلیر.

مدنیت ایوی مدیریتی

م. محمداف عباسی

سووه‌تلر اتفاقیندا تعلیم و تربیت

۱۱

حکیمین گوستریشی و اونون مشاهده‌سی آلتیندا اوشاق باغچالاریندا گونش، هوا طنتاری، چیمگه‌یا دنشماسلا سیلینمه، چایدا چیمه کیمی ایشلر یئرینه یئتیریلیر. حکیم بو تدبیرلری تعیین ایدیر، بونلارین مدتینی آردیجیللیقینی، تشکیل ایدیلمه‌سینی معین ایدیر. او، گونش طنتاری (واننالاری) و چیمگه یاراماییان و یا بونلارین مدتینی آزالتماق لازم گلن اوشاقلاری آییریر.

۱۷. کولتور هیگینیک (مدنی ـ صحی) وردشلرین تربیه ایدیلمه‌سی

کولتور ـ هیگینیک (مدنی ـ صحی) وردشلرین تربیه ایدیلمه‌سینین اهمیتی ـ اوشاق باغچاسیندا یویونماغا، یئمگه، گئیینمگه و سویونماغا چوخ وقت صرف ایدیلیر.

بو مدتده چوخ مهم اولان بیر پداقوژی ایش حیاتا کئچیریلیر مرتبین قایغیسی بالنز اوشاقلارین تمیزلیگیندن و باشقا بئله سیندن عبارت دگیلدر. مکتبه قدر تربیه یاشیندا اوشاقلاردا مدنی طلبلر و عادتلر، تمیزلیگه، انتظاما قارشی سئوگی، شئیلره قارشی احتیاطلی مناسب، تمیزلیک و گوزه‌للیک قایغیسی تربیه ایتمک لازمدر مکتبه قدر تربیه یاشیندا اولان اوشاقلار بعضاً بوتون اونین عمری بویونجا محکم‌بیر صورتده قالان وردشلر اکتشاف ایدیر. بو یاشداکی اوشاقلاری تک باشینا یویونماق، گئیینمک و سویونماغا مدنی بیر صورتده یئمک و ... اوگرتمک آساندر.

صحی وردشلرین تربیه ایدیلمه‌سی بالنز اوشاقین ساغلاملیقی ایچون دگیل، اونین عمری اکتشافی ایچون ده چوخ لازمدر. اوشاق یویوناندا و یئدیکده لرین قابتالارینی باغلایاندا، او حس کلرین اکتشافی ایچون لازم اولان مشقلری یئرینه یئتیریر. اوشاق وردشلری الده ایتدیکدن سونرا اوزینی داها مستقل، داها آرخایین حس ایدیر. بویو گلردن داها آز آسیلی‌اولور بونین نتیجه سینده جدیلیکی فعالیته قارشی سعیی تمین ایدیر.

اوشاغی اوتلقین تمیز و قاعده‌لی ساخلامامیشا، او بونجالاری قورو ماسینا اوگره ده‌رک، اونی اطرافداکیلارین قیدینه قالماق اوگره‌دیرلر. تمیزلیک و سلیقه بدیع تربیه ایچون لازم گلن شرطدر. بئله‌لیکله کولتور هیگینیک (مدنی ـ صحی) وردشلرین تربیه ایدیلمه‌سی اوشاق باغچاسینین بوتون ایشی ایله یاخیندان علاقه داردر.

کولتور هیگینیک (مدنی ـ صحی وردشاری نه جور تربیه ایتمه‌لیدر. اوشاقلاری قاعده‌یه، بدنلرینی تمیز ساخلاماغا، مدنی اخلاقلی اولماغا اوگره‌تمک ایچون مربینین سیستماتیک، اطرافلی دوشونه‌رک ایشلمه‌سی لازمدر.

بونین ایچون اوشاق باغچاسینین مدنی شرایطی، بویوک آداملارین نمونه اولماسی چوخ مهمدر

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیقی صنعتینی تشویق ایتمک و اهالینی آذربایجان خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمک مقصدیله سووت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سووت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده کی سووت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر.

سرگیده اشتراک ایتمک ایستین خلق یارادیجلیقی صنعتکارلاری اوز اثرلرینی سووت مدنیت ایوینده سرگی قومیسیونا تقدیم ایده‌بیلر.

سرگیده اشاقیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراک ایتمک اولار.

۱ ـ مختلف توخوما صنعت ایشلری: خالی، خالچا، پالاس، شال، تیرمه گلاغایی، یایلیق، پارچا، باقتا، زنجیره، لورتوک، پرده، خورجون، کیسه، قلمدان قابی، جوراب و غیریلری.

۲ ـ پارچا اوزه‌رینده ایشلمه، چکمه، تیکمه و گلابتین ایشلری.

۳ ـ زرگرلیک و مینا ایشلری؛

۴ ـ ظریف ساخسی قابلاری.

۵ ـ مختلف نوعلی ظریف نجارلیق، خاتم و منبت کارلیق ایشلری.

۶ ـ مختلف مسگرلیک و قلم ایشلری.

۷ ـ مختلف قابلار اوزه‌رینده نقاشلیق و قلم ایشلری.

۸ ـ یوخاریداکیلاردان باشقا خلق یارادیجلیقین مختلف ساحه‌لرینه عائد ظریف ایشلر.

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن مهر آیینین ۱۸ نه قدر (آقوست آیینین ۱۱ ندن اوکتیابر آیینین ۱۰ نا قدر) مدنیت ایوینده قبول اولوناجاقدر.

سرگیده بیرنجیلیک قازانان اثرلرین اوستالارینا آشاقیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات ویریله‌جکدر.

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بئش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	۴ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جک و سونرا اثرلر اوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر.

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ره قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمک اولار.

مدنی علاقه جمعیتین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

فرقه‌وی اعلان

بونیله بوتون شهر کمیته‌سینین فرقه عضولرینه خبر ویریلیر که اوز عضویت کارتلارینی مهر آیینین آخرینه کیمی مربوط حوزه‌سینده (کنترول اولدی) مهری ایله مهر ایتمه‌لیدرلر.

تبریز شهر کمیته‌سی

ع. عزیزی

ایران آزادیخواهلاری ۱۵نجی دوره انتخاباتدا

موفقیت قازانماقلا بین‌المللی ارتجاعه بیر دفعه‌لیک جواب ویره جکلر

بو گون دنیانین هر طرفینده ارتجاعه قارشی گسگین مبارزه‌لر گئدیر مظلوم ملتلرین بو مبارزه‌لرینی عکس ایتدیرن و اونا بویوک بیر دلیل سایلان مرتجعلرین توز پاراماز اقداملاری و یرسیز تشبثلری دیر. بئله که صاح قوتلرا نسبتین دوام ایتمه‌سینه باخمایاراق دنیانین چوخ یرلرینده پیشوه‌دن انگلیز امپریالیزم قوه‌لرینین سایی آرتماقدادر

ارتجاع و استعمار جزئی منافعی خاطرینه بویوک قالالار توکولمه‌سینه اهمیت ویرمیر.

نه بس ایراندا ۱۵ نجی دوره انتخابات باشلاندان بیر موقعده جوربجور مساری ایران خلقینین قولاقه یتیریرلر. بو بصره صداسی در؛ بوداجنوب مسئله‌سی!... بوخصا بئله‌ده سید ضیاء لاری مجلسه گوندرمک یوخوسنی گوروبرلر. و یارشیدیالار توصئیه ایران ملتینین جبینی کسمک ایسته‌ییرلر!

البته بونلار استعمار مداقتداشیرین روبالردر آنجاق دیک اولار که سید ضیاء لار تولوموسنن چوخ مدت کئچیر.

ایران ملتین کئچیش ۱۴ نجی دوره مجلس و کیللریندن گوجیله اوزی قورتا روب‌ـ‌وعمان اکثریتین ۱۴ نجی دوره‌ده تورمه‌ته‌دیکلری جنایتلر ایران ملتی تاریخینده بویوک بیر لکه حساب اولونور. اونا گوره ده بو دفعه ایران آزادیخواهلاری قهرمان آذربایجان خلقی نین پشتیبانلیقی ایله ۱۴ نجی مجلس و یا اوخاصیتده بیر زادین وجوده گلمه‌سینه امکان ویرمیه جکدر.

۱۴ نجی دوره وکیللیک سئنیله مجلسه گیده‌نلرین اکثریتی توز خصوصی ماموریتلرینی انجام ویرمکدن علاوه تجارت و آل‌ویر یولیله چوخوسی توزه گله‌جک وضعیتی مادی جهتدن تامین ایته‌دیلر خلق ایسه اونلارین عملیاتندان عبرت وتجربه آلدیلار بونا گوره درکه دیسر یئتکه بیر داها اونلاری و اونلاری یارادان قوه‌لر موفق اولیا ـ جاقلار که، خلقین امیدایوبنی اشغال ایدیب بیر اوبو تجاق و مکره بازارا دوندرمیشلر و ملتین حیثیتی پیشمتر جیت وش متقل تریاکه ساتیشلار.

ارتجاع وامپریالیزم هر بیره زوردو سر نیزه ایله سوخولوب و آلچاق منفعتلر خاطرینه مظلوم ملتلرین ملی و مدنی حقوقینی پایمال ایته‌دیکی کیمی ایران انتخاباتی باشلا ـ نان بیر موقعده‌ده توزی ایچون بهانه یولی تاپیب وموقعدن استفاده ایتمک ایسته‌ییردی، لاکن که یوللارلا وارد اولدوقی ایچون بیرایش باجارا بیلمه‌دی و معلوم الحال نوکرلرینین آووجی آچیلیب و نوره‌تدیکلری هایکوی یای قاری کیمی اریدی و ایران آزادیخواهلاری ایسه مهرگان جشنینده اولان کیمی اونا قارشی توز حقیقی و معنوی قدرتنی نشان ویردی. بئله لیکله یقین دور که ایران خلقی ۱۵ نجی دوره انتخاباتی دوزگون شرایط اوزرینده یئرینه یئتیرمکله اوز تاریخی وحیاتی وظیفه‌سینی یئرینه یئتیریب وارتجاعه قارشی علا ویردفعه لیک جواب ویره جکدر.

ییله‌سوار اهالی‌سینین همتی

شنبه گون بوندان قاباق ییله ـ سواردا محلی قومیته طرفیندن عمومی ییغنجاق کئچیریلیبدر. ییغنجاقدا محالین انجمن عضولری، فرقه فعاللاری مالکلر و اصنافلاردان اشتراک ایتمیش ومحالدا اولان یوخسوللارا و ییله ـ سوار مدرسه‌سینه یوخسول بالالارینین اوخوماقیندان توتری مادی شرایط یاراتماق ایچون بیر اجتماعی کمک انباری تشکیل ویرمکی قراره آلمیشلار ایندی ییله‌سوار اهالیسی همین انبارا چوخ صمیمیتله غله ونقدپول ویریرلر.

تبریز افسرلر کلوبیندا نمایش

شنبه گونی تبریز افسرلر کلوبیندا اورتا حربی مدرسه‌نین آتشوروال هیئتی طرفیندن سرباز وافسرلر ایچون نمایش ویریلیشدر. نمایش تماشاچیلار طرفیندن صمیمیتله آلقیشلانمیشدر.

تبریز بلدیه محکمه‌سینده

مهرین ۲۲ سینده تبریز بلدیه محکمه‌سینده بلدیه مقرراتیندان تخلف ایدنلردن ۷ نفری جریمه ایدیلیشدر.

آذربایجان خلق ادبیاتی

آذربایجان فولکلورین ان گئنیش و زنگین قسمتی اولان «خلق ادبیاتی» حصه‌سینی توپلاییب نشر ایتمک آرزوسیله بو گوندن باشلایاراق آذربایجان روزنامه‌سینده بیر حصه آچیلیر.

آذربایجانین مختلف نقطه‌لرینده اولان بوتون مراقلی و هوسکارلاردان تمنا ایدیلیر آذربایجان فولکلورینین بو حصه‌سینین تکمیلی صورتده توپلانماسی ایچون بو خاریدا کی موضوعلارا عاید معلوماتلارینی دقتله یازیب آذربایجان روزنامه‌سی اداره‌سینه گوندرسینلر.

آذربایجان روزنامه‌سی

آذربایجان خلق ادبیاتی

توپلایان: فاطمه میرزالی دریانی

بایاتیلار

قلنفور حشم اولدی،
حشم بنفشه‌م اولدی،
سندن آیریلان گوندن
آغلاماق پیشه‌م اولدی.

درد الیندن اوخورام،
گورمندی بیر عشقه یاخ.
قیزیل ایگنه‌نین سایی،
گورسه‌تیر بیزیم قایی،
منی یاردان ایله‌ین،
دیله‌سین قایی ـ قایی.

بوداغلار کومورد ندی،
کئچن گون عرددندی،
وعده وئردین گله‌دین،
توره گین دمیردندی.

عزیزیم بو داغیتان،
ال گئتدمر بوداغیتان،
نئجه قیره قوپارلار،
من تولسه‌م بوداغیتان.

داغلاری گزدیم آنجاق،
باشیما وردوم سنجاق،
نه قیز اولدوم نه گلین
اودلارا یاندیم آنجاق.

داغلار دا میشه‌لرده،
می قالدی شیشه‌لرده،
هامینین یاری گلدی،
من قالدیم گوشه‌لرده.

سو گه‌لی لوله ـ لوله،
توکولی قیزیل گوله،
دشمن ایوینی ییخدی،
اوزومه گوله ـ گوله.

قوشوم گلیر بریردن
کنان گوینک آغ گردن
بو یار منه یار اولماز
منی قویار سرگرداندان

بیر قوش گلیر آغ داشدان،
خبر ویریر قارداشدان،
قارداشدور باجیدان،
باجی دوتمه‌ز قارداشدان.

قوشوم گلیر تارمئان،
خبر ویریر یاریمدان،
قانانی گوی بویانیش،
منیم آه و زاریمدان.

آرازین داشقینا باخ،
اوروسین مشقینه باخ،

عزیزیم نیلیم سنه،
دوشوبدور میلیم سنه،
من دوتسه‌م اوره‌ک دوتمز،
سن دوتسه‌ن نیلیم سنه

آرازاوسته بوز اوسته،
کباب یانار کوز اوسته،
قوی منی اولدورسونلر،
بیر آلا گوز قیز اوسته.

عزیزیم بیرده بیرده،
چوخ ایش واریوخ بیرده،
ایکمیز بیردن اولک،
قوبالار بیر قبیرده.

داغلارا چسم دوشنده،
گل اوسته نم دوشنده،
روحیم قفسده اوینار،
یادیما سن دوشنده.

گئجه اوزون آی باتماز،
دردلیلر گئجه یاتماز،
سنین کیمی قره گوزی،
خدام بیرده یاراتماز.

قلنفورمم قالخارام،
آچیلماقا قالخارام،
ایشیته‌م یاریم گلیب،
تولو اولسام قالخارام.

قیزیل گل اوبوم ـ اوبوم،
دریم قوینوما قویوم،
سن منن دویدون گئده‌ن
من سندن نئجه دویوم.

قیزیل گل اولمویدی،
سارالیب سولمویدی،
بیر آیریلیق بیر اولوم
دنیاده اولمویدی.

قلنفور اوبوم اوبوم،
دریم توینوما قویوم،
یاغیش یاغار یئردوییاز،
مندن سندن نئجه دویوم.

گئدیرم اوتوره‌مارام،
طعنه سوز گوتوره‌مرم،
بوزایل زنداندا قالسام،
سندن ال گوتوره‌مرم.

گئجمن گئجه‌دایاندور،
سریم سنه یاندور،
گلیشین من قربانی،
گئدیشین نه یامان‌دور.

من عاشق نئجه یارام،
سیزیلدار گئجه یارام!
سن بیله خدا بیلسین،
من سنه نئجه یارام.

من عاشق قازان آغلار،
اود یانار قازان آغلار،
یار دردیندن اوله‌نین
قبرینی قازان آغلار.

الیمده علیم وار،
گوموشدن قلیم وار،
توزوم گله بیلمیرم،
اوزاقدان سلامیم وار.

اداری اعلان

بوتون شهر و اطراف آبونه چی لریمیزدن تقاضا اولونور آدرسلرینی ده‌گیشدیردیکلری صورتده کتبی اولاراق بو اداره‌یه خبر ویرسینلر.

۱ ـ ۱۰ مدیریت

اعلان

خلق قوشونلارینین مالیه اداره‌سی بیر مقدار اسقاط ماشین آلات (۱۷ دستگاه حدودینده) که قوشون نظامیه‌سینین قلبه طابورینده موجوددر مزایده یولیله ساتاجاقدر داوطلبلردن خواهش اولونور یکشنبه گونی ۲۸-۷-۲۵ ساعت ۹ صبحده خلق قوشونلارینین مالیه اداره‌سینده حاضر اولسینلار.

ش ۳۳۷ ۱ ـ ۳ خلق قوشونلار مالیه‌سی

اعلان

تبریز شهر دموقرات جوانلار تشکیلاتی عضولرینه اخطار اولونور که توز عضولیک کارتلارینی آبان آیینین آخرینه‌دک مربوط حوزه‌لرینده قونترول مهرپله مهر ایته‌دیرسینلر.

جوانلار شهر قومیته‌سی

تشکر

من اولدوقجا آغیر خسته‌لیکه دوچار اولدوقومدان تبریز سوومت خسته‌خانه‌سینده معالجه اولوندوم. منی تولومدن خلاص ایدن مریضخانه مدیری دوستمه‌ت صمدوف و دوقتور قلی اوف جنابلارینا و مریضخانه‌نین بوتون ایشچیلرینه توز تشکریمی بیلدیریرم.

باش لیتنانت روئین دژ

اداری اعلان

بوتون شهر و قصبه‌لرده وقتی قورتارمیش آبونه‌چی‌لریمیزدن تقاضا اولونور توز آبونه پوللارینی تیزلیکله بو اداره‌نین مالی شعبه‌سینه گوندرسینلر و بیرده آبونه ایسته‌ینلر اولجه آبونه پولونی گوندرمه‌زسه‌لر اونلارین تقاضالارینه ترتیب اثر ویریلمیه جکدر.

مدیریت ۹ ـ ۱۰

اعلان

آذربایجان فرش شرکتی مرکزی اداره‌سینی امیر کاروانسراسیندان انجمن ایالتینین مقابلینده سابق ایش‌وزحمت اداره‌سینین بناسینه انتقال ویریب بوتون ایش ساعتلرینده اشخاصین مراجعاتی ایچون حاضردر.

آذربایجان فرش شرکتینین مدیر عاملی ـ حسین تویری

ش ۳۱۴ ۵ ـ ۵

اداری اعلان

روزنامه اداره‌سی طرفیندن نماینده‌لیک ومخبرلیک شرایطی گوندردیگیمیز آقالاردان تقاضا اولونور تیزلیکله شرایطنامه‌نی تکمیل ایدیب بو اداره‌یه قایتارسینلار مایل اولمیان صورتده کتبی اولاراق اطلاع ویرسینلر که اونلارین یرینه باشقا نماینده سیچ اولسین.

مدیریت ۲ ـ ۳

ترجمه ایدن: ع محمد کاری

یالکالا

(داهی لنین حیاتندان بیر صحنه)

— ۸ —

لکن فرصتی وحمالی‌کار گرایدیلر اونلر که‌اونلارا اینانارلا وقلنینین هارایا آپاریلماسی حکمینی اولارا ویرمیشدیلر. اونسلار لنینه پتیردیلر که اونی یالکالادان کیچیک قلابه گندی لاختی یا آپارـ ماقا ماموردرلار. واوراداش باشقا بولداشلاری ایله قلانده یانین پایتختی منسکمورا گیته‌لیدر.

لنین حرکت اینکه حاضر اولدی. لکن ایوصاحبی نین قیزینی گوره‌بیردی تا اولا یطروغراددان بیرخبر بیلسینو بیرده‌اوراداکی یولداشلارینا مکتوب گوندرسین.

قیزین قایتماسینی گوزله‌یه‌رک تازه گلنلر وقت لرینی تلف ایته‌بیردیلر اونلار بیلیردیلرکه، لنینین شکلینی دگیشدیرمکدن توتری بوتون لازمی شیئلری حاضرلامالیدرلار. قیزیجی‌لرین ایشی چوخ اولدی لنینی آپاران آخرنجی قطار سحر ساعت ۱۰ده تربوکیدن کئچیردی. قیز اونلر کئج پتیشدی که واگونین حرکته بیرساعتدن آرتیق قالمایردی و بیرده والخزالا قدر اولان فاصله ایچونده فکر ایدیله‌لی‌ایدی قیز وارداولدیقدا اوچ نفر توزگه آدامی گوردیکده یاواشجا آناسندان سوروشدی:

ـ آناجان لنین هاردادر. کنساتین پتطروبچ هارایا گیدیبدر؟

لنین بو مسئله‌نی ایشیدیکده قهقهایله گولدی. قیز بو تانیدیقی سسی ایشیدیکده دوندی لکن لنینی گورمه‌دی. آشنا بیرسس اوندان سوروشدی:

ـ دوغرودان منی تانیمیرسنمی؟ قیزدقتله باخیردی اما شئنی باشا دوشه بیلمیردی. گوربردی که سس لنینین سسیدر اما اوزینی تشخیص ویره‌بیلمه‌بیردی بس بو کیم‌دور؟ نهایت چوخ چالیشدقدان سونرا فکرینه چاتدی که بو لنین‌دور.

لنین تانینمادیقی گوردیکده داها خاطرجمع اولدی. قیز گیردیگی مکتوبی لنینه چاتدیریب واونلاردان بیریادداشت آلدی.

ـ زحمت اولماسا بونی تاذردا کنساتینوا آپارین. دوشکی کاغذدان داها آرتیق دقتله بونی مقصده چاتدیرین. بو کاغذ چوخ مهم‌دور. لنین دیدی.

کاغذایله برابر وازلیو والخزالدا یاشلادیقی کابین دالینی دا اونا ویردی. بو یادداشتلاری لنین میشه‌ده بیر کومادا یازمیشدی بو ۵ نیکلبکه ساده بیر دفترایدی ایچی ریزخطله یازیلمیش و هیچ آغ یئری قالمامیشدی. بئله‌لیکله بو کیچیک دفتر چوخلی مقداردا چاپ اولونوش صحیفه‌لر تهیه ایتملی‌ایدی.

وقت کئچیردی. واگونا یئتیشمک لازم ایدی. لنین ایو صاحبیندن اجازه ایسته‌دی اوصمیمیتله تشکر ایدمک دیدی:

ـ ممکن اولدیقی صورتده سیزین یانیزا گلرم. منی یئنه ده قبول ایدمرسیزمی؟

ـ البته، البته چوخ شادلیقلا. مگر قرار قویماییشیق‌می که خانیزلا برابر بویایا گله‌سیز؟ عزیز یولداش ایواخ سیزی گوزله‌یه‌جه‌ییک. دیه ایو صاحبی جواب ویردی.

قادین ایسه توز نوبه‌سینده دیدی:

ـ سیزین بورادا اولمانیزدان بیز چوخ خوشوقت اولدیق. سیز بیزیم ان یاخین دوستوموز اولوبسیز. سیزی اونوتماین آتالاری اوشاقلارین هامی گوزیمن قورخاراق اونلاری گورمه‌گیندن تز یاتیرمیشدی. لنین توز کیچیک یولداشلاری ایله خداحافظلیک ایدیب دیدی:

ـ خواهش ایدیرم اونلارا یتیرمیسیز که ممکن دور بئله‌ده قاییدیب اونلارلا «یونان یونانی» (قیرمیزی توت) درمگه گیدک. لکن لنین آرتیق یالکالایا قاییتمادی.

(سون)

آقای پیشه‌وری‌نین ایتدیگی نطقین خلاصه‌سی

اول صفحه‌دن بقیه

تانیمادیغی آداملاری نماینده آدیله قبول ایتمک ـ ایندی قورخو یوخدر و شرایط بیزیم ایچون مساعددر اونا گوره ده بیز ایده بیله‌جه‌ییک کاندیدلریمیزی خلقه نشان ویرمک تا خلق بیزیم و اوز ایسته‌دیگی نماینده‌لره رای ویرسین .

هر بیر فرقه عضوی بیلمه‌لیدیر که نهضتیمیزین دوامی وقدرتی فرقه‌میزین و مخصوصا فرقه باشچیلارینین فعالیتیندن آسیلیدر . بیز مجلسدن نجات گوزله‌میریک بلکه خلقدن نجات گوزله‌ییریک . مجلسه نماینده گوندریریک‌چونکه بوسیاسی‌واجب و اهمیتلی بیرمسئله‌دیر و آزادلیغیمیزلا مستقیم صورتده علاقه‌داردر . بیزیم وکیللریمیز اگر فرقه‌میز وخلقیمیز اونلارین پشتیبانی اولماسا مجلسده هیچ بیرایش گوره‌بیلمزلر ، نماینده‌لریمیز آلدیقلاریمیزی مجلسده‌قانونی بیر شکله سالدیقلاری حالدا اونلارا انضباطلی محکم بیرفرقه کمک‌اولماسا هیچ بیرایش قاباقا آپارابیلمزلر .

سونرا آقای پیشه‌وری فرقه‌نین داخلی ایشلرینه عاید صحبت ایدیب سوزلرینه بئله ادامه ویردیلر :

تاریخ گوسترمیشدرکه قاندو ایچریسی چوروک اولان فرقه و جمعیتلر آغیرگونلرده فشارنتیجه‌سینده آرادان گئتمیشلر امامحکم انتظاملی وساغلام فرقه‌لر چتین‌گونلرده بیوک مسئله‌لر مقابلنده داهادامحکملشیب اومسئله‌نی حل‌ایدیرلر ۲۱ آذرده بیزیم یولداشلاریمیزهاموسی فدائی ایدی وهامو فعالیت ایدیردی ایله یولداشلاریمیزوارایدی نتیجه گونلرله‌یاتمیردی بویوک کیچیک یوخیدی هامو چالیشیردی فعالیت ایدیردی چونکه وضعیت آغیرایدی وفرقه عضولری بومسئله‌نی یاخشی حس ایدیب بونی حل‌ایتمک‌ایچون بیرلشمیشدر ، اگر او وقت فرقه‌میز فاسداولایدی خلق داغیلیب گئده‌ردی ونهضتیمیزدن نتیجه آلنمازدی ، اما فرقه‌میز محکم ایدی . فرقه عضولرینین آراسینداالولان بیرلیک وصمیمیت نتیجه‌سینده بیزموفق اولدوق، ایندی بیزیم فرقه‌میز داهادا محکم دیر ، ایندی بیز مرکزله موافقت‌نامه باغلامیشیق، فرقه‌میز آزادلیغی تامین ایده‌جک اوناگوره هاموچالیشیرکه، فرقه ایچریسینده بیرلیکی داهادا محکملندیرسین و فعالیت ایتسین .

قاباغیمیزدا انتخابات مسئله‌سی وار انتخاباتدان‌سونرا آلدیقلاریمیزا قانونی شکل ویرمک واونی بوتون ایراندا عملی‌ایتمه‌لی‌ییک . اودر که، هامو چالیشمالیدر بو آغیر وظیفه‌نی یتیریه‌یتیرسین . ایندی بیزیم وضعیتیمیز چوخ چوخ یاخشیدر ، اگر بیزحوزه‌لرین فعالیتین‌گوزدرست گوره‌جییک خلقین احساساتی فرقه میزه نسبت داهادا آرتیب ومحکمله‌شیر،خصوصا شهر تشکیلاتلاری چوق مرتب‌شکلده دوشموشدر کندلرده‌ده بوجوردر .

سونرا آقای پیشه‌وری خلقه دوزگون خدمت ایتمک اطرافیندا دانیشیب بئله دیدیلر:

بیز گرک خلقه نشان ویرک هرکس اولور اولسون فرقه عضوی‌و یاغیری ، اگر خلقه خیانت‌فکرینده ویا مقامیندن سوءاستفاده ایتمک نیتینده اولارسا اونلارلا قطعی و باریشماز مبارزه آپاراجاییق . آذربایجان ایالت‌انجمنینین آذوقه ، امنیت وغیره ایشلرحقینده اولان قانونلاری سوزسیز صحبتسیز اجراء ایدیلمه‌جک بئله بیروقتده صاف وچوروک‌اوزتایا چیخاجاقدر . چوروکلر کناره آتیلر – من کئچن دفعه نطقیمده دیمیشدیم که فرقه‌عضوینین‌آزلیقیندان هیچ قورخوموز یوخدر . بیزتسمه‌لر منزله‌سینده اولان اجتماعی تشکیلاتلار واسطه‌سیله خلقه باغلانمیشیق . بیز بونلار واسطه‌سیله خلقه باغلانمیشیق ـ فرقه ، جوانلار تشکیلاتی اتحادیه ، قادینلار کلوبی بو تسمه‌لر فرقه‌میزی خلقه باغلاییر و خلقی دولاندیریر . خلق بیزیم دایاقیمیزدر ، اگر بیرلر تاپیلیرسا که خلقی فرقه‌دن اینجیده بیز اونلاری اوزیمیزدن اوزاقلاشدیراجاییق .

آقای پیشه‌وری نطقی‌نین بو قسمتده خلقیمیزین فداکارلیق ووفادارلیقنا ومحکم‌ایمان صاحبی‌اولدوغونا اشاره ایده‌رک سوزلرینه بئله ادامه ویردیلر : بوگون بیز افتخارایدیریک که ، آغیر بیر شرایطده ، او وقت که آذربایجاندا ارتجاع تام قدرتله حکمرانلیق ایدیردی، بیزآذربایجاندا بیرمسلح فدائی تشکیلاتی وجوده گتیردیک که ، اونون افرادیندان بیرنفرده اولسون خیانت ایتمه‌دی ، اگر بیر کیچیک خیانت اولسایدی آزادلیغیمیزین اله آلینماسی‌ایچون بیوک مانع وخطر توره‌ده‌بیلردی . بو دنیادا چوخ آز اتفاق دوشوب که بویوک وجدی‌عمل ایچون حاضراولان تشکیلاتلاردا خائن تاپیلماسین.فدائیلریمیزین بومحکملیکی و وفادارلیقی آذربایجان آزادلیقینا اولان ایمان و احساساتین نتیجه‌سینده ایدی . آقای پیشه‌وری‌بعضی شایعه‌لر وهووخبرلره اشاره ایده‌رک بئله دیدیلر :

بعضی آداملار وار که ، شهرده جور بجور یالان خبرلر یاییرلارگویا محاربه اولاجاقدر و یا اینکه‌تهراندا حلوا ویریرلر ـ پول پایلاییرلار . بیر عده‌ده بو سوزلره آلدانیب ایش گوجلرینی بوراخیب ایو ایشیکلرینی ساتیب تهرانا مسافرت ایدیرلر . گئدیرلر تهراندا گوروولر نه پول وار نه حلوا . ایش تاپا بیلمه‌ییرلر آباروچیلارینی خرجله‌ییب لوت عریان حالدا آذربایجانا قاییدیرلار. تشکیلات و اداره‌لرین قاپیلارینا دوشوب ایش آختاریرلار . بو موضوعده فرقه‌عضولری حوزه‌لر محلی فرقه کمیته‌لری خلقی ایوایشیکیندن ایلمن بئله و بونا اوخشار شایعه لرله مبارزه آپاریب خلقی باشا سالمالیدرلار که ، بیزده شبه ایتمیرلیکله مبارزه اولونور ـ نتیجه‌ده‌هر آزادلیقی محترم‌دیر . کیمسه‌نین بیرینه زوروییه‌جک حقی یوخدوره بونلارین عکسی‌تهراندا حکمفرمادر ایندی رضا شاه دوری‌کیمین خلقین مالینا و ناموسینا تجاوز ایتمه‌ییرلر رضاشاه دوورینده بیرلر ، پاسبانلار وژاندارملارین قورخوسوندان آداملار چکه‌بیلمیردی اما ایندی بونلار یوخدور . بیزیم امنیتیمیز واراگر بیرنفرین شخصیتنه توهین ایتسه‌لر اونی محکمه ویریریک

گرک خلقین شخصیتی محترم اولسون ایرانین سایرنقطه لرینده بو امنیت یوخدور بیر تریاکی ژاندارم پاسبان بیر شرافتلی آدامین حیثیتین آرادان آپارا بیلر بیزده امنیت‌وار پیس‌آدام چوخ آزدور واونلارلا مبارزه اولونور اما تهراندا و ایرانین باشقاشهرلرینده هیئت حاکمه‌نین هدفی اوغورلوق‌خلقی آلداتماق اساسیندادر. بیزده هرکس خلقه ایشله‌ییر خلق‌اونا احترام ایدیر بیزده یولا ایشله‌ین آداملار چوخ‌آزدر وقتیکه بیری گورور خلقه ایشله‌ییرده خلق اونااحترام وتقدیر ایدیر، بونی انتظار بیلیر چالیشیر فداکارلیق ایدیر، تا اعتباری‌خلقین وفرقه میزین یانیندا آرتسین بو ، بیزیم موفقیتلریمیزدن بیریدور، بو چوخ ساغلام بیرجریاندر.

تهراندا و ایرانین غیر بیر لرینده بئله دگیل هرکس اوزی ایچون ایشله‌ییر وهدف حقه‌وورماق رشوه یئمک اوستونده‌در اورادا هامو اوزشخصی منافعی ایچون چالیشیر .

آذربایجاندا هیچ بیر غیر عادی وضعیت یوخدور بیزیم اقتصادی وضعیتیمیزده چوخ یاخشیدر بیز چالیشاجاییق و چتینلیکلریده رفع ایده‌ک . کئچن محاربه‌دن صونرا من گورموشدوم یوزلرجه خلق آجیندان‌اولوب آرادان گئدیردی‌شکر ایتمک که‌ایندی بو وضع یوخدر ایندی وضعیتیمیز نسبتا یاخشی‌دیر بیز آجلیق خطرینین‌قاباغین آلدیق، کندلرده بوغدانی ییغیریق مصادره اولان کندلرده‌ده بوغدانی آلیب و اونون‌پولون کندلی‌یه‌ویریریک که گله‌جکده اوکوز وتیر واکین ایچون لازم اولان شیئاری آلابیلسین

آقای پیشه‌وری نطقینین آخر قسمتینده ینه انتخابات موضوعینا اشاره ایده‌رک بئله دیدیلر:

قاباغیمیزداوران بویوک وظیفه‌لردن بیریده ، انتخابات مسئله‌سی‌دیر . گرک فرقه عضولری خلقین اعتمادین جلب ایتسین تاییز آیده بیلک دوز گورت(?) صورتده بو وظیفه‌نی انجام ویره‌ک. گرک انتخابات‌چوخ‌سریع وچوخ‌منظم بیرحالدا انجام تاپسین‌بونلاربیرمسئله‌دیر که ، قاباغیمیزدا دورور بو، کلیات‌دیر بیز جزئیات حقینده‌ده گرک دانیشاق . بیز ـ هرحوزه‌نین اوزینه گوره‌خصوصیاتی وار. گرک اوراتین آغ‌ساققاللارینی دعوت‌ایدیب اوبیرین‌اوتاقصینی(?) رفع ایتمک . دیگر طرفدن‌فرقه‌عضوی اولمیان خلق‌ایله بویول واسطه‌سیله داها یاخیندان تماس تاپوب اونلاری ایشیدیب و گوتون‌بوتون مسئله‌لرینی اونلارایله بیرلیکده آیدینلاشدیرماق، فرقه‌میزین فکرینی وملتیمیزین صلاحیتی انتخابات خصوصیندا خلقه چاتدیرماق و خلقی انتخاباتا حاضرلاماق لازمدیر بیز بوتون جزئیاتی نظرده دوتاق گرک ایله‌بیرآداملار سئچه‌ک که،اونلار خلق یولوندا مقام ویولدان کئچه‌بیلر من بیزیم مجلس ملی‌میزین آخرینجی جلسه‌سینده دیمیشدیم ریاست مسئله‌سی چوخ اهمیتلی‌دیر بیری رئیس‌اولاخلقی ساتیا حقیقی آدامدر . اگر آذربایجاندا دولت ایشچیلری‌نین بیریسی آرزولارین خلافه چالیشیب بویوز گوسترسه خلقیمیز اونلارین بویونلاریندان دوتوب یئره وورواجاقدر بو واسطه‌ایله آزادلیغیمیزحفظ اولاجاقدر بیزیم نماینده‌لر بیز ریاست تولسون(?) مقابلنده فقط گرک عقیده‌نی انتخاب ایده‌بیلن آداملار اولسونلار . بیزیم نماینده‌لریمیز خلق ایچریسیندن چیخان وخلقین‌اعتمادینی جلب ائده‌بیلن‌آداملار اولمالیدرلار .

آقای پیشه‌وری‌نین نطقی بیوک احساسات و آلقیشلارایله قورتاردی .

آذربایجان مطبعه‌سی

آذربایجانجا دوزگون...

اول صفحه‌دن بقیه

لرینین یازیلماسی، دیلیمیزین یازیلیشیندا ایستر قالین ایسترسه اینجه‌سسلی‌حرفلره بیزه‌بیر خارجی گوروونوش یعنی گوروونان بیر شکیل ، بیر صورت ویرمه یاپیشدر .

مثلا : ۱ـ(او) حرفی : (اوتاق) (قومیته) و (دموقرات) کلمه‌لرینده ۲ـ (او) حرفی : (اوتوتاق) ۳ـ (ئو)حرفی :(ئولکه) ٤ـ(ا)حرفی: (توتون) کلمه‌لرینده گوروونن کیمی تماما (و) شکلینده گوستریلمه‌سی دیلیمیزین ان بیرنجی قواعدیندن‌دیر . اگر او دورت سسلی حروفات (و) شکلینده ایستر اولینده، آراسیندا و ایسترسه آخرینده اولسون یازیلیب گوستریلمزسه، همان کلمه‌لر بیزیم دیلیمیزده غلط اولار . حتی او دورت سس (و) شکلینده یازیلمالیدرلار.

نتیجه که یوخاریدا دیدیک ، عرب و فارس دیللرینده اوسسلی‌حرفلره بیر (شکیل) ویریلمه‌میشدر . ادبیاتیمیزدا عرب و فارس دیلینده بعضا اقتباس ایدیلن کلمه‌لرین معناسی‌نی‌دگیشمه‌مه‌سیندن تورکی الفبا او یوخاریداکی قاعده‌دن مستثنادرلار. اما اونلارین بعضی کلمه‌لرینی‌ده همیشه‌لیک دیلیمیزه قاتیب یه‌لندیکیمیزدن او کلمه‌لرده دیلیمیزین قانون و قاعده‌لرینه‌تابع‌دورلار : مثلا (تخم) کلمه‌سی بیزیم دیلیمیزده بوشکلده یازیلسین : (توخـوم) و (نخود) کلمه‌سی (نوخود) شکلینده یازیلمالیدر

بوتون دنیا ملتلری اوز ادبی و علمی دیللرینه توسعه ویرمک ایچون قونشو ویا باشقا ملتلرین دیلیندن لازم اولان کلمه‌لری، لغتلری سئچیب اوز دیللرینه قاتماق مجبوریتینده اولموشلار . بشر افرادی بیر ایوده ، بیر محله‌ده ، بیر شهرده و یاخود هارادا اولورسا اولسون‌مادا و معنا، کیچیک بویوک ، فقیر ـ غنی ، ـ آروات ـ کیشی ، عالم‌ـ‌جاهل نتیجه که ، دائم بیر بیر لرینه احتیاجلاری واردر ، ملتلرده کئله حالیندا عینا افرادکیمی بیر ـ بیرلرینه دائما احتیاج حس ایتمکده دورلر .

حضرت آدم زمانیندان‌قالما مهرلنمیش نتیجه پاک پاکیزه بیر خالص نژاد و باشقا عرقلر ایله امتزاج و اختلاط ایتمه‌میش بیر عرق بیر ملت تاپیلا بیلمز . اللهده ، خالص بیردیلین تاپیلماسی امکان خارجینده‌دیر . اوروپا ملتلرینین مترقی دیللرینه آشنا اولانلار یاخشی بیلیرلر ، هاموسی نین الفبالاری بیری ـ بیر لریندن اقتباس ایدیلمیش و دیللری ده بیر‌ـ‌بیرلرینین لغت لری ایله دولودر . مثلا فرانسیزلارین ، اسپانیول لارین ، ایتالیانلار و پورتقالیلارین دیللری‌نین ریشه‌سی ـ اصلی قدیم لاتین) قومی‌نین دیلی اولوب و بیر ـ بیر لری نین لغت لری‌ایله دولودر .

هابئله (آنقلوساقسون) ملتی نین یعنی انگلیس دیلی‌نین بیر چوخ کلمه لری فرانسا دیلیندن آلینمیش لغت لردر و فرانسیز دیلینده انگلیس‌لغت لریندن خالی دگیلدر . آوروپا نین شرقینده ساکن اولان (اسلاو) ملت لری و آوروپا نین شمالی قسمتینده بیرلشن (ژه‌رمن) اقوامی دا ، دیل خصوصیندا او احتیاج و تاثیر دن کناردا قالا بیلمه‌میشلردر . ذاتا آفریقا و استرالیادا استوائی مدنی(یاریاری) قبیله لرین دیللری اوز فکرلری کیمی وحشتلی‌بیر محدود‌بیر دائره ایچینده دوروب قالمیشدر .

مدنیت ،علم ، صنعت و سرعتیرا ایره‌لی له‌دیکجه بشرین ـ ملتلرین معنا و مادا بیر ـ بیر لرینه قارشی اولان احتیاج‌لاری‌داهادا شدتلنمکده‌دیر . بو احتیاج مدنیتین ، عرفی و تکاملی‌ایجابیندادیر . بو کنکدا ماییعتاق(?) ایچون بیلمه‌سی چوخ اوجا تردوا‌سا احتیاج واردر ترقی ایتمک بو کنک ایچون احتیاجلار ، گئتمه‌یر ـ بیر فرد و یا بیر جامعه‌نین تک‌الیکسه اوز احتیاجلارینی تامین ایتمه‌سی امکان خارجینده اولماقلا هر حالدا باشقا لارینین معاونتینه محتاج در.

پاریس صلح قونفرانسی اوز ایشینی قورتاردی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

بعضی عدالتسیز ماده‌لری قبول ایتمکه قونفرانسی مجبور ایتمیشدر انگلیس ـ آمریقا دائره‌لرینین امپریالیست جد ـ جهدلرینی گوسترن ان عدالتسیز قرار « دونای » اوزه‌رینده بین‌الحق نظارت قویماق حقینده کی ماده نین قبول اولونماسی در .

انگلیستان و آمریقا قاپیتالیستلرینین اقویت (اوزمنافعینی گودمن) منافعلرینی گوده‌رک ، بئله لیکله ، بو دولتلرینین نماینده لری بیر صیرا مرکزی اوروپا دولتلرینین داخلی حیاتینا قاریشماقا امکان ویرن قرار قبول ایتدیرمیشلر

دونای کمی چاپیگینده آمریقانین مراقلی اولدوقونی اساسلاندیرماقا چالیشاراق آمریقا نماینده‌سی واندنبرق ایشی او یئره چاتدیرمیشدیرکه، آمریقانی « دونای دولتی » اعلان ایتمیشدر ، گویا اونا گوره که ، اونلار مرکزی اوروپانین بعضی ناحیه لرینی اشغال ایتمیشلر .

بو عدالتسیز قرار بیر صیرا اوروپا دولتلرینین قانونی منافعینه یالنیز ضربه وورماقلا قالماییب ، هابئله اونلارین استقلالیتینی بلاواسطه پوزان بیر قرار در .

مسیو مولوتوف دونای مسئله‌لرینین بین‌المللی اهمیتی حقینده‌کی ساختا دلیل لره ، بو یوللار اوزه‌رینده نظارت قویولماسی ایچون بر اساس کیمی یاخشلی رد ایده‌رک گوسترمیشدیر که ، بئله اولان حالدا سوئش و پاناما قانالاری اوزه‌رینده بین‌الحق نظارت قویولماسی حقینده دانیشماقا داها چوخ حق ویرمک لازم گلردی .

پاریس صلح قونفرانسی قورتارماسی ایله علاقه‌دار اولاراق ، بول اولونموش ملاحظه‌لر باخیلماق ایچون خارجی ایشلر وزیرلری شوراسینا ویریله‌جکدر .

نیویورکدا توپلاشاجاق وزیرلر شوراسی ۱۹٤٦ نجی ایلین نویابر آیینین ٤ ـ نده اوز ایشینه باشلایاجاقدر ، اونون وظیفه‌سی صلح مقاوله‌لری لایحه‌لرینی قطعی ره‌داکته ایتمکدر .

حمید نیک‌پور

سووه‌ت اتفاقینین وزیرلر شوراسیندا

سووه‌ت اتفاقینین وزیرلر شوراسی اکتبر آیینین ۲٤ نده تشکیل تاپاجاق بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین عمومی جلسه‌سینده اشتراک ایتمک منظوریله سووه‌ت دولتی‌نین نماینده‌لر هیئتینی بو قرار اوزره سئچمیشدیر. صلح کنفرانسیندا اولان سووه‌ت اتفاقی نماینده لری هیئتی‌نین رئیسی و خارجی ایشلر وزیری مسیومولوتف خارجی ایشلر وزیرلرینین معاونی مسیو ویشنسکی خارجی ایشلر وزیرلرینین باشقا معاونی مسیو داوموف. امنیت شوراسیندا سووه‌ت اتفاقی دائمی نماینده‌سی مسیو گرومیکو آمریکادا اولان سووه‌ت اتفاقی سفیری مسیو نوویکف.